

Hoe de DDR West-Berlijn wilde veroveren

Documentaire 'Fall X' ontvouwt Oost-Duitse aanvalsplannen

Achtergrond - 12 augustus 2010

Slechts een halve dag, zoveel tijd dacht de DDR-legerleiding nodig te hebben om West-Berlijn te veroveren. Als het plan was uitgevoerd had de geschiedenis van de Koude Oorlog een totaal andere wending gekregen. De documentaire 'Fall X' ontvouwt vanavond de gedetailleerde veroveringsplannen van de DDR.

Als 'Schaufenster des Westens' (etalage van het westen) was West-Berlijn de DDR een doorn in het oog. Dat de DDR plannen had om West-Berlijn te veroveren was algemeen bekend. Hoe gedetailleerd die plannen waren blijkt uit de documentaire van Hans Sparschuh en Rainer Burmeister, aldus *Die Welt* in een voorbeschouwing.

De eerste concrete plannen voor een verovering stammen uit 1969. In dat jaar presenteert een generaal van de Nationale Volksarmee (NVA), het DDR-leger, de plannen aan de belangrijkste gezaghebbers binnen de DDR. Alle sporen van deze bijeenkomst zijn uitgewist, behalve de aantekeningen van minister Erich Mielke van het Ministerium für Staatssicherheit (Stasi).

Uit de plannen blijkt dat de DDR vijf tot zeven uur nodig had om West-Berlijn in te nemen. De DDR- en Sovjettroepen rond de stad waren veel sterker dan de aanwezige troepen van de drie geallieerde machten in West-Berlijn. De geallieerde militaire aanwezigheid was vooral symbolisch, in het westelijk deel van de stad waren slechts een paar dozijn tanks aanwezig.

Dag X

Op 'Dag X' moesten NVA-troepen op 59 nauwkeurig omschreven punten de Berlijnse Muur doorbreken om de geallieerde troepen aan te vallen. De Oost-Duitse troepen moesten zo snel mogelijk de westelijke infrastructuur onder controle krijgen. Door belangrijke verkeersknooppunten te bezetten probeerde de NVA te voorkomen dat de geallieerde troepen zich konden samenvoegen. De verovering van de West-Berlijnse vliegvelden moest een herhaling van de luchtbrug uit 1948/49 voorkomen.

Om ieder verzet in de kiem te smoren hield het SED-regime tot aan 1989 lijsten bij van vooraanstaande politici, politiemensen, industriëlen en journalisten die het arresteren waard waren. Daarnaast had de Stasi zo'n 600 medewerkers belast met de taak om na de verovering de geheime dienst naar het westen van de stad uit te breiden.

Cameraploeg

De stormtroepen van de DDR werden goed voorbereid. De documentaire toont beelden van West-Berlijn in de jaren tachtig die zijn gemaakt door een cameraploeg van de Stasi. Deze reed door West-Berlijn om opnamen van belangrijke straten en kruispunten te maken. De Oost-Duitse officieren konden zo vertrouwd raken met het te veroveren gebied.

Helaas wordt de documentaire 'Der Fall X' uitgezonden door de regionale omroep RBB, die in Nederland niet te ontvangen is. Volgens de recensent van *Die Welt* kan het niet lang duren voor de "adembenemend spannende" documentaire op DVD beschikbaar is.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/549/hoe-de-ddr-west-berlijn-wilde-veroveren>